

**OSVRT HRVATSKE GOSPODARSKE KOMORE
NA PROGRAM HRVATSKOG PREDSJEDANJA
VIJEĆEM EUROPSKE UNIJE**

SADRŽAJ

PRIORITETI HRVATSKOG PREDSJEDANJA	03
Europa koja se razvija	03
Europa koja povezuje.....	04
Europa koja štiti.....	04
Utjecajna Europa	05
PRIORITETI PO KONFIGURACIJAMA VIJEĆA.....	06
Vijeće za opće poslove.....	06
Kohezijska politika.....	07
Odnosi s Ujedinjenom Kraljevinom.....	07
Proširenje.....	08
Vijeće za vanjske poslove	09
Vijeće za ekonomske i financijske poslove	10
Ekonomska i monetarna unija	11
Unija tržišta kapitala	11
Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove	12
Interoperabilnost informacijskih sustava i unutarnja sigurnost	13
Vijeće za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača ...	14
Vijeće za konkurentnost.....	15
Jedinstveno tržište i konkurentnost	16
Industrijska politika.....	17
Politika zaštite potrošača	17
Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku	18
Promet.....	19
Telekomunikacije	20
Energetika	21
Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo	22
Poljoprivreda	23
Šumarstvo.....	23
Ribarstvo	24
Vijeće za okoliš	25
Zaštita okoliša.....	26
Tranzicija na klimatsku neutralnost do 2050. i prilagodba klimatskim promjenama.....	27

OSVRT HGK NA PRIORITETE HRVATSKOG PREDSJEDANJA

Prioritet hrvatskog predsjedanja: Europa koja se razvija

Europska unija, njeno gospodarstvo i tržište rada, u vremenu digitalne revolucije suočeni su s novim globalnim izazovima i demografskim promjenama. U tim okolnostima daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta i poticanje digitalizacije, ulaganje u inovacije i istraživanje, veća dostupnost kvalitetnog i cjeloživotnog obrazovanja te razvijanje vještina prilagođenih poslovima budućnosti jamstva su konkurentnosti Unije. Poboljšanje kvalitete života građana Unije zahtijeva daljnji razvoj politika koje stvaraju kvalitetnije radne i životne uvjete te pridonose očuvanju okoliša i borbi protiv klimatskih promjena. Stoga će se hrvatsko predsjedništvo zalagati za ujednačen, održiv i uključiv rast Unije koji uzima u obzir posebnosti i potrebe svih država članica, njihovih regija i građana.

[Osvrt HGK] Europa koja se razvija za nas u HGK podrazumijeva prije svega jednakomjeran (regionalni) razvoj svih zemalja članica. Jačanjem hrvatskoga gospodarstva jačamo i Europsku uniju. HGK će stoga i dalje snažno podupirati hrvatsko gospodarstvo kako bi se približilo drugim državama članicama poštujući načela održivoga gospodarskog i društvenog razvoja. Ujednačeni gospodarski razvoj zahtijeva nastavak kohezijske politike kao jednog od najdjelotvornijih instrumenata rasta i razvoja ne samo za gospodarstva kao što je hrvatsko već i gospodarstva razvijenijih zemalja članica. S obzirom na više od 500 milijuna svojih potrošača, Jedinstveno europsko tržište jedno je od najvećih na svijetu. Nije prihvatljiva daljnja i dodatna regulacija koja stvara birokratska ograničenja razvoju gospodarstva, već je potrebno, kad god je to moguće, primjenjivati načelo uzajamnog priznavanja. Samo pošteno i doista jedinstveno „Jedinstveno tržište Europske unije“ može jamčiti isto takve trgovinske sporazume s ostatkom svijeta. Hrvatsko i europsko gospodarstvo trebaju jačati svoju konkurentnost inovacijama, ulaganjem u istraživanje i razvoj, digitalizacijom, diversifikacijom izvora financiranja za poduzeća uključujući pristup rizičnom kapitalu za inovativna poduzeća, ali i promicanjem pravih mjera za očuvanje okoliša.

Prioritet hrvatskog predsjedanja: Europa koja povezuje

U sve povezanijem svijetu napredak Europske unije ovisi o umreženosti njena gospodarstva i punom iskorištavanju njenih infrastrukturnih i ljudskih potencijala. Postojeće razlike unutar Unije u kvaliteti infrastrukture i pokrivenosti prometnim, energetske i telekomunikacijskim te digitalnim mrežama sputavaju njen napredak i globalnu konkurentnost. Radi postizanja pune socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije potrebno je dodatno razvijati prometnu, energetske i digitalnu infrastrukturu i povezanost. Hrvatsko predsjedništvo poticat će politike usmjerene na infrastrukturno povezivanje Unije i na zbližavanje njenih građana, ponajprije obrazovanjem, kulturom i sportom.

[Osvrt HGK] Nedostatno povezana i nekvalitetna energetska, prometna i telekomunikacijska infrastruktura ozbiljna je prepreka za neometano funkcioniranje zajedničkog tržišta. Cilj ulaganja u prometne mreže mora i nadalje biti uklanjanje postojećih uskih grla, povezivanje nepovezanih dijelova, poboljšanje interoperabilnosti različitih vrsta prijevoza te regionalne i nacionalne prometne infrastrukture. Sve to uključuje i primjenu inovativnih informacijsko-komunikacijskih i tehnoloških rješenja u prometnim sustavima. Hrvatska gospodarska komora podržava aktivnosti i mjere za stvaranje što funkcionalnije prometne infrastrukture i modernoga integriranog prometnog sustava u korist gospodarstva i građana. Pri tome se posebice zalažemo za uključivanje svih preostalih glavnih hrvatskih prometnih pravaca u mrežu koridora EU TEN-T.

Rast digitalnoga gospodarstva u Europi u posljednjem desetljeću višestruko je brži od rasta ostaloga europskoga gospodarstva. Za veliki dio tog rasta možemo zahvaliti širokopojasnom internetu. Razvoj mreža velikih brzina jedan je od imperativa u osiguranju daljnjeg razvoja digitalnoga gospodarstva i sveukupnoga digitalnog društva. Bez brzog interneta neće se moći ostvariti inovativne usluge poput računalstva u oblaku (eng. *cloud computing*), e-zdravstva, pametnih gradova (eng. *smart cities*) - koncepta cjelovitog i održivoga grada u kojem će kvaliteta življenja i odnos prema okolišu biti na znatno višoj razini, audiovizualnih usluga i pogodnosti koje te usluge donose.

Hrvatska gospodarska komora podržava i dalje će podržavati sve aktivnosti i mjere za provedbu koncepta pametnih gradova i uvođenja interneta velikih brzina koji bi bili usmjereni na dobrobit gospodarstva, građana i društva u cjelini.

HGK će u svom radu pratiti daljnji razvoj reforme energetske tržišta i smanjivanje nacionalne energetske ovisnosti i potrošnje te integraciju resursa u energetske politiku EU. Dugoročno, to opskrbu energijom čini pouzdanijom, transparentnijom i pristupačnijom, čime se smanjuju trošak energije i energetska siromaštvo te izravno utječe na dostupnost energije za građane i gospodarstvo.

Prioritet hrvatskog predsjedanja: Europa koja štiti

Europskoj je uniji sigurnost njenih građana najvažnija. Stoga ćemo jačati unutarnju sigurnost, učinkovitije štititi vanjske granice, osigurati punu interoperabilnost informacijskih sustava, podizati otpornost na vanjske ugroze te hibridne i kibernetičke prijetnje. Pronalaženje sveobuhvatnog rješenja za održivu i učinkovitu migracijsku politiku i politiku azila ostaje naš zajednički cilj. Hrvatsko predsjedništvo bit će usmjereno na daljnju izgradnju Unije kao prostora slobode, sigurnosti i pravde zasnovanog na zajedničkim vrijednostima, demokraciji i vladavini prava.

[Osvrt HGK] Prema Globalnom indeksu mira 2018., od 163 države s popisa članice EU nalaze se u samom vrhu. Hrvatska se nalazi na 27. mjestu najsigurnijih zemalja u svijetu. Mir i sigurnost važan su preduvjet za prosperitet gospodarstva te ga ne treba uzimati zdravo za gotovo. Poželjno je jačati koherentnu i učinkovitu suradnju na području sigurnosti i obrane među zemljama članicama. HGK podupire i potiče suradnju znanstvene zajednice, državnih institucija i hrvatskih tvrtki u razvijanju novih obrambenih i sigurnosnih tehnologija te u većem i uspješnijem povlačenju sredstava iz EU fondova za tu namjenu. Takvo razmišljanje nadovezuje se na Globalnu strategiju i nove instrumente kako bi zemlje članice i MSP-ovi unutar zemalja zajednički planirali, djelovali i ulagali, poput postojećih projekata PESCO koji približe nude konkretne zajedničke obrambene projekte, primjerice, uspostavljanja snaga za brzu intervenciju u suzbijanju kibernetičkih napada. HGK predstavlja izuzetno kvalitetne hrvatske tvrtke iz obrambene industrije čiji su proizvodi već izvrsno etablirani i prepoznati na iznimno zahtjevnome globalnom tržištu te vidi priliku za dodatnim jačanjem navedene industrije kako bi se iskoristio njen potencijal te unaprijedila sigurnost ne samo državljana RH nego i državljana cijele Europske unije.

Prioritet hrvatskog predsjedanja: Utjecajna Europa

Države članice najbolje se mogu nositi s izazovima 21. stoljeća u okviru Europske unije i njene snage. Samo daljnji razvoj sposobnosti i instrumenata za zajedničko djelovanje učvrstit će njenu predvodničku ulogu globalnog čimbenika. Promicanje europskih vrijednosti i interesa, jačanje multilateralizma i europske sigurnosne politike i obrambene suradnje te provedba ciljeva iz Programa Ujedinjenih naroda za održiv razvoj 2030. ostaju glavne odrednice vanjskog djelovanja Unije. Njena vjerodostojnost u međunarodnim odnosima odražava se i u odgovornom pristupu, osobito prema vlastitom susjedstvu, istočnom i južnom, uključujući jugoistok Europe (zapadni Balkan) u njenu neposrednom okruženju. Hrvatsko predsjedništvo zalagat će se za nastavak dosljedne, djelotvorne i vjerodostojne politike proširenja kao uloga u stabilnost, sigurnost i daljnji gospodarski razvoj te povezanost europskoga kontinenta.

[Osvrt HGK] Hrvatska gospodarska komora kao institucija koja je internacionalizaciju označila jednim od svojih prioriteta u djelovanju, podupire i zalaže se za ciljeve navedene u predmetnom prioritetu. U skladu s time EU u gospodarskom smislu mora osnažiti svoju ulogu na globalnoj ekonomskoj karti i time potvrditi svoj ravnopravan status s drugim globalnim igračima, ponajprije SAD-om i Kinom. Također, s obzirom na izniman značaj tržišta u regiji za Republiku Hrvatsku te stabilnosti koja je nužan čimbenik pozitivnoga gospodarskog ozračja, HGK pruža potporu daljnjem proširenju EU s obzirom na to da će time gospodarska suradnja, a i benefiti biti značajniji nego do sada, i za okruženje i za Republiku Hrvatsku. U tom kontekstu podržavamo otvaranje pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom te punopravno članstvo BiH u Europskoj uniji.

PRIORITETI HRVATSKOG PREDSJEDANJA PO KONFIGURACIJAMA VIJEĆA

Vijeće za opće poslove

U sve složenijem svijetu, politička i strateška koordinacija nužne su za postizanje zajedničkih ciljeva Europske unije. Zahvaljujući svojoj horizontalnoj nadležnosti, Vijeće za opće poslove u tome ima posebnu ulogu. Stoga će hrvatsko predsjedništvo pripremati sastanke i pomagati radu Europskog vijeća vodeći se uvijek načelima zajedništva, uvažavajući interese i prioritete svih država članica. Aktivnosti Predsjedništva RH Vijećem EU bit će usmjerene na postizanje dogovora o Višegodišnjemu financijskom okviru Europske unije za razdoblje od 2021. do 2027. Posebna pozornost posvetit će se politici proširenja i postizanju daljnjeg napretka za zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo, što će biti tema neformalnog sastanka na vrhu EU – zapadni Balkan u svibnju 2020. u Zagrebu. Hrvatska će se zalagati za nastavak učinkovite provedbe Strateškog programa EU i promicati konstruktivnu suradnju među europskim institucijama u utvrđivanju zakonodavnih prioriteta za predstojeće razdoblje. Među prioritetima hrvatskog predsjedanja bit će i postizanje uređena povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije i početak pregovora o budućim partnerskim odnosima.

[Osvrt HGK] Gospodarstvo i tržište rada Europske unije suočava se s novim globalnim izazovima i demografskim promjenama. Za Hrvatsku je to egzistencijalno pitanje jer zbog starenja stanovništva i nedostatka novih radnih mjesta građani odlaze graditi svoju budućnost u druge europske države. U takvom okruženju stanovnici RH s pravom očekuju politike koje stvaraju bolje radne i životne uvjete.

HGK stoga predlaže fokusiranje na rast, konkurentnost, inovacije, ulaganja u budućnost te otvaranje novih radnih mjesta. Nužno je europsko gospodarstvo ojačati i prilagoditi sljedećem desetljeću.

KOHEZIJSKA POLITIKA

Kohezijska politika ključna je za smanjivanje gospodarskih, socijalnih i teritorijalnih razlika te za jačanje konkurentnosti Unije i svih njenih regija. Kohezija pridonosi stvaranju radnih mjesta, ulaganjima i gospodarskom rastu te nesmetanom i učinkovitom funkcioniranju jedinstvenog tržišta. Istodobno, ona ima izravan utjecaj na kvalitetu života građana Unije te pomaže u suočavanju s novim izazovima, poput demografskih promjena, industrijske tranzicije i klimatskih promjena. Predsjedništvo će dati doprinos dovršetku pregovora o zakonodavnom paketu za kohezijsku politiku za razdoblje 2021. – 2027. Važnu ulogu u daljnjoj provedbi kohezijske politike imat će pravila koja omogućavaju djelotvornu provedbu projekata. Predsjedništvo će organizacijom niza formalnih i neformalnih događanja pridonijeti jačanju vidljivosti i dodane vrijednosti kohezijske politike. Na jačanju konvergencije i povezivosti, radi smanjenja razlika među državama članicama EU, Hrvatska će nastaviti raditi i putem Inicijative triju mora.

[Osvrt HGK] Ujednačeni gospodarski razvoj zahtijeva nastavak kohezijske politike kao jednog od najdjelotvornijih instrumenata rasta i razvoja ne samo za gospodarstva kao što je hrvatsko već i gospodarstva razvijenijih zemalja članica. HGK smatra kako je u nadolazećoj financijskoj omotnici potrebno zadržati dosadašnju visinu sredstava za kohezijsku politiku. Kao dobar primjer značaja kohezije, ali i dobre prakse u provedbi „zelene“ ekonomije možemo navesti pitanje nastavka ulaganja u energetska obnova zgrada svih kategorija, kao u postojećemu financijskom razdoblju 2014. - 2020. kada su se u visokom postotku sufinancirala ulaganja u energetska obnova zgrada i infrastrukture svih kategorija, čime se znatno pridonijelo uštedi u energetskom i ekološkom smislu.

Hrvatska gospodarska komora, kao jedna od ključnih institucija u međunarodnom promicanju hrvatskoga gospodarstva, nastaviti će pružati potporu gospodarskim aktivnostima u sklopu Inicijative triju mora.

Sudjelovanjem u neformalnoj komorskoj platformi zemalja uključenih u Inicijativu omogućava se snažnije povezivanje i suradnja gospodarskih udruženja i poslovnih subjekata na jedinstvenom tržištu, posebno u segmentu energetike, infrastrukture i digitalizacije kao prioritetnim područjima djelovanja. U fokusu aktivnosti u nadolazećem razdoblju bit će jačanje suradnje s institucijama u zemljama Inicijative koje će dati dodatni doprinos bržem protoku informacija i povezivanju poduzetnika na projektima zajedničkog interesa.

ODNOSI S UJEDINJENOM KRALJEVINOM

Hrvatsko predsjedništvo nastaviti će s radom u vezi s povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz Unije po članku 50. Ugovora o Europskoj uniji. Predsjedništvo će se zalagati za uređeno povlačenje na temelju Sporazuma o povlačenju, kako bi se osigurala pravna sigurnost građana i poslovne zajednice i u Uniji i u Ujedinjenoj Kraljevini. Predsjedništvo će biti posvećeno izgradnji bliskih budućih odnosa između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine utemeljenih na partnerstvu na područjima zajedničkog interesa, u skladu s Političkom deklaracijom o budućim odnosima i poštujući smjernice Europskog vijeća te druge izjave i deklaracije.

[Osvrt HGK] Ujedinjena Kraljevina izlazi iz EU na temelju sporazuma s kraja 2019. godine, no sada predstoji znatan posao glede pregovora o budućim gospodarskim odnosima EU i UK koji bi trebali rezultirati još jednim sporazumom. HGK zastupa stav kako bi bilo obostrano korisno da UK i nakon Brexita ostane bliže jedinstvenom tržištu EU. Iako se ne očekuju znatni izravni negativni učinci, Brexit može imati određene neizravne negativne utjecaje na hrvatsko gospodarstvo, no hoće li se i u kojoj mjeri zaista realizirati, ovisi o dogovoru o budućim odnosima dviju strana. HGK se zalaže za daljnji nesmetani protok ljudi i roba.

PROŠIRENJE

Vjerodostojna politika proširenja, vođena načelima vlastitih postignuća i pravedne uvjetovanosti, djelotvorno potiče reformske procese i jamac je boljitka i stabilnosti jugoistoka Europe. Pritom je osobito važno poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda te vladavine prava, doprinos regionalnoj suradnji i razvoj dobrosusjedskih odnosa. Potonje uključuje prevladavanje nasljeđa prošlosti, istinsku pomirbu i rješavanje otvorenih pitanja. Hrvatsko predsjedništvo uložiti će znatne napore radi postizanja odgovarajućih političkih odluka zasnovanih na potvrđenoj europskoj perspektivi kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u Uniji te na punom i dosljednom ispunjavanju utvrđenih kriterija. Predsjedništvo će se usredotočiti na postizanje napretka u pristupnim procesima i u provedbi sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Albanija i Sjeverna Makedonija kandidati su za članstvo i Predsjedništvo će se zalagati za otvaranje pregovora s tim dvjema zemljama te za mogući napredak Bosne i Hercegovine prema statusu kandidata. Poticati će se ispunjavanje svih mjera potrebnih za daljnji napredak Crne Gore i Srbije u pristupnim pregovorima. Kosovo je potencijalni kandidat te će Predsjedništvo posvetiti pozornost daljnjem razvoju odnosa. Turska je država kandidat i ključni partner EU u nizu područja. Predsjedništvo će raditi na pravodobnoj uspostavi instrumenta za nastavak pretpristupne pomoći u skladu s prioritetima Unije. Hrvatska će u svibnju 2020. u Zagrebu organizirati sastanak na vrhu EU – zapadni Balkan.

[Osvrt HGK] HGK smatra kako je pristupanje zemalja zapadnog Balkana politički, ekonomski i sigurnosni interes EU. Otvaranje pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom te punopravno članstvo BiH u Europskoj uniji donijeli bi stabilnost u regionalnim okvirima i ekonomski prosperitet zemljama zapadnog Balkana, što će se u svakom slučaju pozitivno odraziti i na hrvatsko gospodarstvo. HGK podupire otvaranje pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom te pristupanje BiH Europskoj uniji.

Izvor: © European Union

Vijeće za vanjske poslove

U multipolarnom svijetu nijedna država članica Europske unije ne može se samostalno nositi sa svim međunarodnim izazovima. Međutim, djelujući zajednički, one mogu biti utjecajne u globalnim odnosima te štititi i promicati vlastite interese i vrijednosti. Kao doprinos stabilnosti i sigurnosti u okruženju Unije potrebno je sustavno razvijati sposobnosti i instrumente zajedničkog djelovanja, uključujući jačanje europske sigurnosne i obrambene suradnje. Pritom je važno jačati međunarodnu razvojnu politiku u službi održivog razvoja i iskorjenjivanja siromaštva. Među središnjim temama hrvatskog predsjedanja bit će promicanje europskih vrijednosti i interesa, projekcija mira i sigurnosti te jačanje multilateralizma. Predsjedništvo će se zalagati za produbljivanje europske sigurnosne i obrambene suradnje razvojem strateškog pristupa Europske unije na području obrane, razvijanjem potrebnih europskih obrambenih sposobnosti te jačanjem europske obrambene industrije. Poseban naglasak staviti će na nastavak bliske suradnje i komplementarnosti djelovanja Unije i NATO-a. Hrvatska će se zalagati za slobodnu i na pravilima utemeljenu trgovinu, koja je preduvjet gospodarskog rasta.

[Osvrt HGK] Poželjno je jačati koherentnu i učinkovitu suradnju na području sigurnosti i obrane između znanosti, državnih institucija i samih tvrtki, čime bi se smanjio vojni trošak članica, a samim time i poreznih obveznika (prema procjenama, ušteda između 25 i 100 milijardi eura moguća je ovisno o stupnju ostvarene suradnje). Time bi se povećala učinkovitost u zaštiti granica, razvijanju novih tehnologija te većem i uspješnijem povlačenju sredstava iz EU fondova za razvoj malih i srednjih poduzeća kao stupa razvoja gospodarstva zemalja članica. Takvo razmišljanje nadovezuje se na Globalnu strategiju i nove instrumente kako bi zemlje članice i MSP-ovi unutar zemalja zajednički planirali, djelovali i ulagali, poput postojećih projekata PESCO koji pobliže nude konkretne zajedničke obrambene projekte, primjerice, uspostavljanja snaga za brzu intervenciju u suzbijanju kibernetičkih napada. Ustrajanje na neprekidnoj suradnji i komunikaciji, poput koordiniranoga godišnjeg pregleda Obrane (CARD) koji omogućava državama članicama da podijele svoje planove za obranu, iznimno je važno i korisno za veću usklađenost, utvrđivanje i otklanjanje nedostataka.

Izvor: © European Union

Vijeće za ekonomske i financijske poslove

Gospodarstvo Europske unije proteklih godina stabilno raste. Unatoč tome, primjetno je usporavanje gospodarske aktivnosti i povećanje razine rizika financijske stabilnosti Unije. To je posljedica neizvjesnosti koje proizlaze iz unutarnjih i vanjskih izazova. Početak novoga institucijskog ciklusa i donošenje Višegodišnjega financijskog okvira prilika je za definiranje novih strateških odrednica kako bi se Unija djelotvornije nosila s promjenjivim globalnim ekonomskim okruženjem i unutarnjim strukturnim neusklađenostima. U takvim okolnostima potreban je oprez i pravodobna reakcija na znakove ranjivosti i rizika za stabilnost financijskog sustava Europske unije.

Hrvatska će posebnu pozornost posvetiti promicanju inicijativa koje potiču reformske procese i konvergenciju među državama članicama. Predsjedništvo će nastaviti provoditi inicijative koje podupiru produbljivanje jedinstvenog tržišta i uložiti dodatne napore za jačanje međunarodne gospodarsko-financijske uloge Unije. U tom će smislu staviti naglasak i na jačanje međunarodne uloge eura. Negativni demografski trendovi prisutni su u cijeloj Europskoj uniji i jedan su od glavnih rizika za dugoročnu održivost javnih financija. Hrvatska će promicati aktivnosti i mjere za ublažavanje negativnih fiskalnih učinaka demografskih trendova.

[Osvrt HGK] Na razini zemalja članica EU trenutno se traže rješenja za donošenje proračunskog okvira EU za razdoblje 2021. - 2027. godine. S obzirom na jaz među državama koje žele veći proračun i onih koje žele manji, trenutno je upitno hoće li se i kakvo rješenje pronaći do kraja 2020. godine.

HGK se zalaže za intenzivniju suradnju sektorskih udruženja, stručnih institucija i tijela, udruga i poslovnih subjekata članica EU, intenzivniji rad EU asocijacija i razmjenu iskustava članica.

EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA

Predsjedništvo namjerava nastaviti s naporima usmjerenima na jačanje ekonomske i monetarne unije kako bi postala bolje povezana i pravednija te se tako mogla bolje oduprijeti gospodarskim izazovima. Hrvatsko će se predsjedništvo usredotočiti i na daljnje produbljivanje bankovne unije.

Naglasak će se staviti na procese koji vode povećanju otpornosti i stabilnosti bankovnog sustava Unije, što uključuje i nastavak dosadašnje rasprave o uspostavi Europskog sustava osiguranja depozita (EDIS). Istodobno, hrvatsko predsjedništvo nastavit će s naporima koji se odnose na rješavanje problema nenaplativih kredita te na sprječavanje njihova mogućeg akumuliranja u budućnosti.

Jačanje ekonomske i monetarne unije i daljnje integracije na razini EU iznimno je važno pitanje zbog kojeg je potrebno promicati reformske procese i konvergenciju među državama članicama. U tom kontekstu Predsjedništvo će se snažno zalagati za postizanje dogovora o prijedlogu Proračunskog instrumenta za konvergenciju i konkurentnost te prijedlogu Instrumenta za konvergenciju i reforme.

UNIJA TRŽIŠTA KAPITALA

Uzimajući u obzir različitosti u državama članicama te nove prilike koje proizlaze iz tehnoloških promjena i digitalnih inovacija, Hrvatska prepoznaje znatan potencijal i doprinos unije tržišta kapitala razvoju gospodarstva Unije. Novi izvori financiranja i dobro dizajnirani i transparentni proizvodi pridonijeli bi većoj privlačnosti tržišta kapitala za mala i srednja poduzeća i građane, potaknuli rast inovativnih poduzeća te proširili prilike za dugoročna ulaganja i sudjelovanje malih ulagača u tržištima kapitala. Hrvatsko predsjedništvo imaće ove ciljeve u fokusu vodeći se pritom trajnim usmjerenjem na jačanje otpornosti financijskog sustava i njegovih infrastruktura. Vodit će također računa o važnosti očuvanja financijske stabilnosti i upravljanja rizicima koji proizlaze iz inovacija na tržištima odnosno nedostatne primjene pravila.

Hrvatsko predsjedništvo uložiti će poseban napor za ostvarenje preostalih mjera predviđenih inicijalnim i revidiranim Akcijskim planom o izgradnji unije tržišta kapitala. Hrvatska će podržati formiranje novih prioriteta koji će dovesti do donošenja novoga akcijskog plana za sljedeći institucijski ciklus. Imajući na umu ulogu financijskog sektora u prelasku na održivo gospodarstvo, hrvatsko predsjedništvo pridonijet će usmjeravanju prioriteta u tom aspektu unije tržišta kapitala te time pridonijeti programu održivosti koji će obilježiti sljedeći institucijski ciklus Unije.

[Osvrt HGK] Euro je nakon 20 godina postojanja opravdao svoju ulogu svjetske valute te je potrebno dalje jačati i poduprijeti širenje Europske monetarne unije. HGK se zalaže da Republika Hrvatska u što kraćem roku pristupi Europskoj monetarnoj uniji te podržava sve aktivnosti u procesu pristupanja kako bi Hrvatska uputila službeni zahtjev za ulazak u ERM II. Pristupanje Republike Hrvatske Europskoj monetarnoj uniji izuzetno je važno za hrvatsko gospodarstvo jer će u velikoj mjeri olakšati poslovanje i potaknuti rast izvoza hrvatskih gospodarstvenika te će koristiti od uvođenja eura biti značajne i trajne za hrvatsko gospodarstvo.

[Osvrt HGK] HGK podržava sve aktivnosti i inicijative s ciljem razvoja tržišta kapitala i njegovog približavanja malim i srednjim poduzetnicima, kako bi se potaknulo jače financiranje gospodarstva putem tržišta kapitala. U tom kontekstu, HGK će nastaviti s provedbom aktivnosti koje pridonose razvoju tržišta kapitala. Nadalje, HGK je uključena u projekt Capital Market Diagnostic u RH u trajanju od 12 mjeseci (prvi sastanci održani su u rujnu 2019.) koji financira Europska komisija putem Structural Reform Support Servicea (SRSS).

Izvor: Flickr.com/NUP

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove

Europska unija treba ostati prostor visoke razine slobode, sigurnosti i pravde, koji je zasnovan na zajedničkim vrijednostima, temeljnim pravima, demokraciji i vladavini prava. Izazovi s kojima se Europska unija u posljednje vrijeme suočava pokazali su važnost dobro osmišljenih politika i mjera koje će zajamčiti zaštitu vrijednosti Unije i sigurnosti europskih građana. Početak novoga institucijskog ciklusa prilika je za definiranje smjera Unijina razvoja za sljedeće razdoblje. U tom smislu naše politike i mjere moraju biti usmjerene na daljnju izgradnju Unije jednakosti i pravednosti, na jačanje povjerenja narušenog posljedicama migracijske krize i sigurnosnim izazovima te na jačanje unutarnje sigurnosti Unije.

Hrvatska će biti posvećena definiranju novih strateških smjernica za područje slobode, sigurnosti i pravde, kojima će se odrediti glavne aktivnosti u nadolazećemu petogodišnjem razdoblju. Na području pravosuđa naglasak će se staviti na zakonodavni paket za e-dokaze, ostvarenje preduvjeta za početak rada Ureda europskoga javnog tužitelja, zakonodavni paket za izvođenje dokaza i dostavu pismena te na uredbu o učincima ustupa potraživanja. Kako bi odgovorila na opravdana očekivanja europskih građana, naglasak će staviti i na provedbu održive i učinkovite migracijske politike, zaštitu vanjskih granica, interoperabilnost informacijskih sustava i povratak normalnom funkcioniranju schengenskoga prostora. Isto tako, vodit će računa o jačanju otpornosti Unije na terorističke i hibridne prijetnje te jačati otpornost i odgovor Unije na području civilne zaštite.

[Osvrt HGK] Hrvatska je već iskoristila znatna sredstva iz europskih fondova za jačanje kapaciteta za pristupanje Schengenu, što nikako nije zanemarivo te mora i dalje ustrajati na politici pristupanja Schengenu. Također, valja napomenuti kako se Hrvatska nalazi na migrantskoj ruti, stoga je vrlo važno da članice postignu dogovor o problemu migracija i ravnoteže pri njihovoj raspodjeli, poštujući pritom razliku u gospodarskoj situaciji svake zemlje članice.

INTEROPERABILNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA I UNUTARNJA SIGURNOST

Hrvatsko predsjedništvo posebnu će važnost posvetiti učinkovitijem korištenju postojećih i poboljšanih informacijskih sustava (SIS II, VIS i EURODAC) i njihovoj nadogradnji novim sustavima (EES, ETIAS i ECRIS-TCN) te cjelovitoj i učinkovitoj primjeni zakonodavnih akata o interoperabilnosti.

Radi jačanja unutarnje sigurnosti E Predsjedništvo će se zalagati za potpunu i učinkovitu

primjenu postojećih zakonodavnih akata i modernizaciju policijske suradnje. Poseban naglasak stavit će na učinkovitije suzbijanje teškog i organiziranoga prekograničnog kriminala, borbu protiv mreža krijumčara migranata te jačanje poveznice među carinskim, policijskim, graničnim, migracijskim i azilnim službama. Predsjedništvo smatra važnim i provedbu Direktive o razmjeni financijskih informacija radi sprječavanja i otkrivanja teških kaznenih djela te usvajanje uredbe o sprječavanju širenja terorističkih sadržaja na internetu. Predsjedništvo će nastaviti rad na primjeni i procjeni utjecaja novih tehnologija (dronovi, umjetna inteligencija, enkripcija i mreže 5G) u suradnji s nacionalnim tijelima za provedbu zakona i mjerodavnim europskim agencijama. Sveobuhvatni pristup unutarnjoj sigurnosti uključuje i jačanje otpornosti na kibernetičke napade, hibridne prijetnje i širenje lažnih vijesti.

[Osvrt HGK] U kontekstu jačanja unutarnje sigurnosti EU, a posebice sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, HGK će nastaviti suradnju s nadležnim državnim tijelima u području educiranja financijskih institucija i drugih obveznika te njihovog upoznavanja s novim tipologijama pranja novca i financiranja terorizma, a sve radi učinkovite primjene propisa i jačanja sustava kao cjeline.

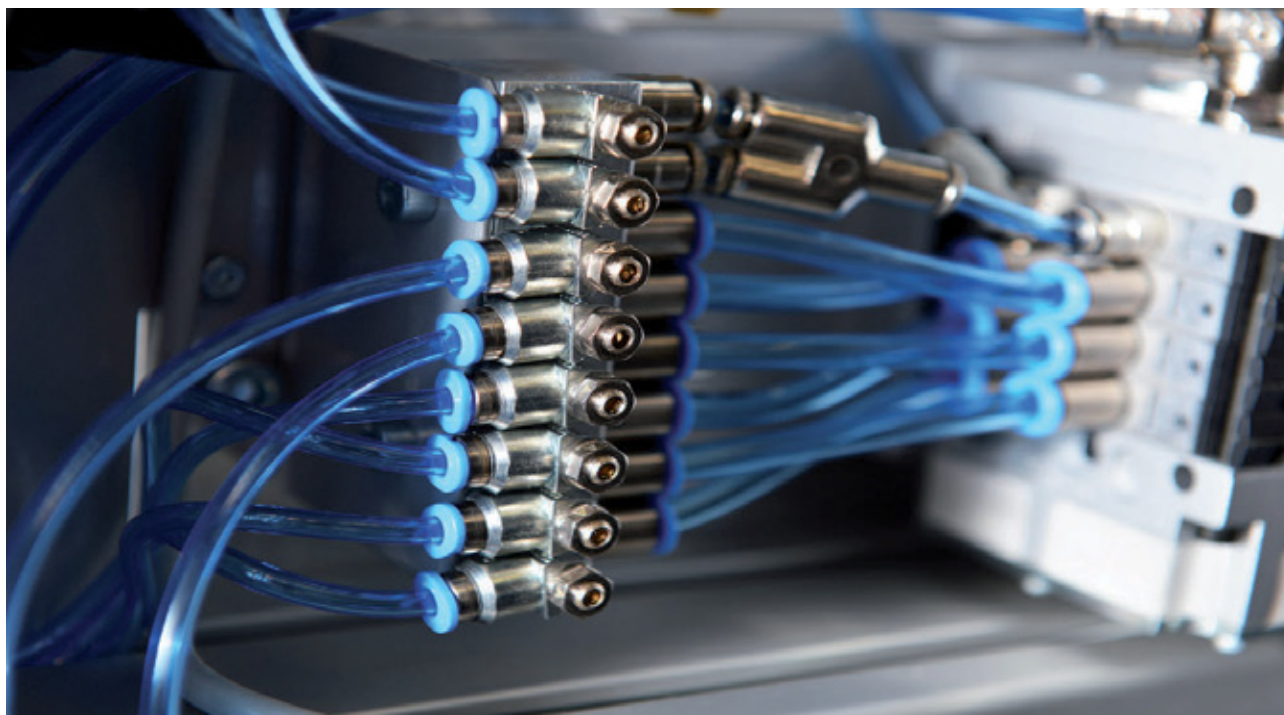
HGK je uključena u pripremne aktivnosti za MONEYVAL-ov 5. krug evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na provedbu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, koji je planiran za listopad/studen 2020. godine.

Vijeće za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača

Europska unija suočava se sa znatnim promjenama na tržištu rada te brojnim demografskim i socijalnim izazovima koji su dodatno potaknuti procesom globalizacije. Negativni demografski trendovi, nedostatak vještina potrebnih za tržište rada budućnosti, neravnoteža između poslovnog i privatnog života te podzastupljenost žena na tržištu rada zahtijevaju kvalitetna rješenja. Ona su ključna za daljnje jačanje socijalne konvergencije te održivost gospodarskog rasta. Posebnu pozornost Predsjedništvo će usmjeriti na utvrđivanje mjera za suočavanje s demografskim izazovima. Naglasak će se također staviti na provedbu politika usmjerenih na jačanje pristupa tržištu rada, na jednake mogućnosti, ravnopravnost spolova te promicanje cjeloživotne brige za zdravlje. Predsjedništvo će voditi brigu i o najranjivijim skupinama društva koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Hrvatsko predsjedništvo stavit će naglasak na napredak u pregovorima, odnosno na dovršetak pregovora o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji i o Odluci o pojačanoj suradnji između javnih službi za zapošljavanje. Nastavit će raditi i na ostalim aktualnim inicijativama te novim prijedlozima.

[Osvrt HGK] HGK se zalaže za stvaranje poticajnoga radnog okruženja, uključujući niveliranje poslovnog i privatnog života, kao preduvjeta za zadovoljnije i produktivnije društvo, za stvaranje boljih mogućnosti za zapošljavanje mladih, osobito u ruralnim sredinama, a radi zaustavljanja negativnih demografskih trendova, za promicanje ravnopravnosti spolova, uz osnaživanje položaja žena u društvu i na tržištu rada. Na polju radnog prava i socijalne politike zakonodavne mjere moraju se i dalje primjenjivati na sve države članice EU određivanjem zajedničkih ciljeva i njihovim periodičnim usklađenjima (održivost sustava socijalnog osiguranja, funkcioniranje tržišta rada) te je potrebno poticati cjeloživotnu zdravstvenu skrb.

Izvor: Stock

Vijeće za konkurentnost

Konkurentno jedinstveno tržište temeljno je jamstvo otvorenih prilika za stvaralački potencijal europskih poduzetnika i dobrobit potrošača. Povećanje produktivnosti europskoga gospodarstva može se ostvariti boljom provedbom postojećih pravila jedinstvenog tržišta, pojednostavljenjem zakonodavstva i smanjivanjem prekomjerne reguliranosti tržišta. Poseban naglasak stavit će se na daljnje produbljivanje jedinstvenog tržišta i na razvoj dugoročno održive strategije industrijske politike usklađene sa zahtjevima digitalnog doba. Područja istraživanja i svemira imaju ulogu ključnog pokretača napretka te će hrvatsko predsjedništvo naglasiti njihov doprinos jačanju konkurentnosti gospodarstva i društva. Predsjedništvo će se usmjeriti na finalizaciju okvira za zajednička ulaganja Unije u navedena područja, a dodatni će naglasak biti i na ulozi ljudskoga kapitala te uvjetima za istraživače i inovatore. Europska unija prva je turistička destinacija u svijetu. Turizam je značajan gospodarski čimbenik koji pridonosi s približno 10 posto europskom BDP-u, ali istodobno utječe na očuvanje kulturne baštine, zaštitu okoliša, tržište rada i infrastrukturu. Budući da su ti izazovi zajednički svim državama članicama, bitno je baviti se tim pitanjima sustavniije i na europskoj razini.

[Osvrt HGK] Gospodarski ciklusi imaju uzlazne i silazne puteve, ovisno o mnogim uvjetima u poslovnom i ulagačkom okruženju, te je za gospodarstvo Unije nužan zajednički pristup u odnosu na izazove koji se očekuju i daljnji razvoj, odnosno unaprjeđenje jedinstvenog tržišta, socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije.

HGK će poticati infrastrukturno povezivanje, ekonomski rast i veću zaposlenost, daljnji razvoj potpornih struktura za inovacije u malim i srednjim poduzećima (EEN, COSME), kao što se zalaže i za postavljanje povoljnijega regulatornog okvira za gospodarstvo i definiranje standarda za nove tehnologije razmatranjem svih ograničavajućih čimbenika kako bi se postavili ispravni ciljevi i politike za daljnje djelovanje, a više će vrednovati i proaktivnost u gospodarstvu. Potrebno je raditi na jačanju dijaloga za bržu provedbu politika i programa Unije, što bi rezultiralo prijedlozima o tome kako najbolje odgovoriti izazovima a u korist gospodarstva, međunarodnih razvojnih politika za podršku održivom razvoju i iskorjenjivanju siromaštva. Poticanje digitalizacije, ulaganje u istraživanja i inovacije, veća dostupnost cjeloživotnog obrazovanja, kontinuirani razvoj vještina prilagođenih novim potrebama i poslovima budućnosti izuzetno su važni te je potrebno davati podršku tim procesima i smanjivati postojeće razlike unutar EU u kvaliteti infrastrukture i pokrivenosti prometnim, energetskeim, telekomunikacijskim i digitalnim mrežama koje sputavaju globalnu konkurentnost. HGK se zalaže za promicanje investicija s visokom dodanom vrijednosti radi jačanja gospodarstva i stvaranja kvalitetnih radnih mjesta, a tijekom zakonodavnog postupka potrebno se više usredotočiti na mala i srednja poduzeća.

JEDINSTVENO TRŽIŠTE I KONKURENTNOST

Hrvatsko predsjedništvo potaknut će raspravu o dugoročnom planu za bolju provedbu i izvršavanje pravila jedinstvenog tržišta te o očekivanoj analizi regulatornih i neregulatornih prepreka s kojima se poduzetnici susreću na jedinstvenom tržištu. Potrebno je ukloniti preostala ograničenja slobodi kretanja roba, poslovnog nastana i pružanja usluga te omogućiti punu provedbu Direktive o uslugama. Predsjedništvo će predložiti usvajanje zaključaka Vijeća o boljim propisima, s prijedlozima poboljšanja načela i metodologije za smanjenje regulatornih troškova za građane i poslovne subjekte radi jačanja konkurentnosti te održivog i uključivog razvoja. Hrvatska će dati podršku sveobuhvatnim aktivnostima kojima je cilj jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika. Poseban naglasak stavit će na razvoj koherentnoga strateškog okvira utemeljenog na načelu „počnimo od najmanjih”, stjecanje ključnih kompetencija za poduzetništvo i unaprjeđenje poslovne primjene sustava zaštite intelektualnog vlasništva. Naglasak će se staviti i na prijenos poslovanja malih i srednjih poduzetnika, na osiguravanje kvalitetne potporne infrastrukture te na olakšan pristup financiranju. Hrvatska će poticati aktivnosti koje se odnose na automatizaciju i digitalizaciju poslovanja gospodarstvenika i poslovnih subjekata, pri čemu će posebno poduprijeti aktivnosti i mjere Europske komisije za pripremu sveobuhvatnog dokumenta o digitalnim uslugama.

Hrvatsko predsjedništvo naglasak će staviti na razvoj i primjenu pravila tržišnog natjecanja, osobito u uvjetima digitalnoga gospodarstva. Razmotrit će se daljnje inicijative koje se tiču odnosa između rastuće važnosti gospodarstva podataka i zaštite intelektualnog vlasništva. Jedan od prioriteta predsjedanja bit će dovršetak pregovora o Programu za jedinstveno tržište, u sklopu kojeg je predviđeno i financiranje mjera za poboljšanje konkurentnosti poslovnih subjekata s posebnim naglaskom na male i srednje poduzetnike. Nastavit će se rad na izmjeni Uredbe o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila.

[Osvrt HGK] Jedinstveno tržište dio je Novoga strateškog programa EU za razdoblje 2019. – 2024. Potreban je integriraniji pristup kojim bi se povezale sve relevantne politike i dimenzije: produbljivanje i jačanje jedinstvenog tržišta i njegovih četiriju sloboda, oblikovanje industrijske politike prilagođene budućnosti, rješavanje pitanja digitalne revolucije te osiguravanje poštenog i učinkovitog oporezivanja. Jedinstveno tržište u svim svojim dimenzijama ključno je sredstvo u tom pogledu. EU si ne može priuštiti da nedovoljno iskoristi potencijal tržišta s pola milijarde osoba, posebice u području usluga. Ne smije se pozivati na kratkoročne poteškoće kao argument protiv dugoročne strategije koja je smjela, sveobuhvatna i usmjerena na budućnost. Usporedo s tim, nužan je rad na odlučnijoj, sveobuhvatnijoj i usklađenijoj industrijskoj politici. Uniji su potrebna oba elementa, i to u što kraćem vremenskom razdoblju. Tijekom sljedećih nekoliko godina digitalna transformacija dodatno će se ubrzati te će imati dalekosežne posljedice. Stoga je potrebno osigurati digitalnu suverenost Europe te pošten udio koristi od takvoga kretanja. Politika u tom području mora biti kreirana tako da se njome utjelovljuju naše društvene vrijednosti i promiče uključivost te da ostane kompatibilna s našim načinom života. U tu svrhu EU mora raditi na svim aspektima digitalne revolucije i umjetne inteligencije: infrastrukturi, povezivosti, uslugama, podacima, regulativi i ulaganjima, što mora biti popraćeno razvojem gospodarstva usluga i uključivanjem digitalnih usluga. Potrebno je voditi posebnu pažnju i osigurati princip „*think small first*” kako bi se mikro, malim i srednjim poduzećima osiguralo jednostavnije i stabilnije poslovanje. HGK će posvetiti pažnju razvoju i modernizaciji trgovine te njenom unapređenju putem suradnje s članicama EU, poštujući pri tome sva utvrđena načela slobode kretanja roba i usluga.

Kao izvrstan primjer iz prakse možemo navesti problematiku povezanu s područjem tržišnog natjecanja, točnije uvozom gospodarskih vozila namijenjenih sektoru poljoprivrede. Naime, uočena je problematika na području nereguliranog uvoza poljoprivredne mehanizacije. Na tržištu RH zabilježen je znatan neregulirani uvoz poljoprivredne mehanizacije i traktora upitne kvalitete, koji ne zadovoljavaju ekološke norme, pri čemu se radi ili o proizvodima iz uvoza (iz „trećih zemalja”) ili o zastarjelim rabljenim traktorima iz zemalja EU koji nisu usklađeni s tehničkim EU zakonodavstvom, što nije u interesu zaštite okoliša ni zaštite zdravlja, a ni poticanja proizvodnje. Spomenuta poljoprivredna mehanizacija predstavlja nelojalnu konkurenciju proizvodima poljoprivredne mehanizacije u EU, koju je potrebno kontrolirati, ograničiti i regulirati. Naročito je važno ne poticati uvoz takve opreme jer se time stavlja u neravnotežni položaj proizvođači.

INDUSTRIJSKA POLITIKA

Predsjedništvo će poseban naglasak staviti na rasprave o sveobuhvatnoj i dugoročnoj strategiji industrijske politike usklađenoj s energetske i ekološke politikama EU te sa strategijom za jedinstveno tržište. Posebna pozornost posvetit će se sinergiji industrijske strategije i Europskoga zelenog sporazuma. Kako bi se osigurala konkurentnost europske industrije, važno je nastaviti rad na jačanju europskih strateških lanaca vrijednosti te povezivanju država članica i industrije u važnim projektima zajedničkoga europskog interesa. Hrvatska će nastaviti raspravu o digitalnoj preobrazbi europske industrije koja treba pridonijeti rastu produktivnosti i poboljšanju konkurentnosti poslovnih subjekata u EU. U kontekstu najavljenih aktivnosti Europske komisije Predsjedništvo namjerava pokrenuti rasprave o etičkim, pravnim i socijalnim aspektima primjene umjetne inteligencije kako bi Unija najbolje iskoristila potencijale koje donose nove tehnologije. O toj će se temi raspravljati i na Digitalnoj skupštini 2020. u Zagrebu. Hrvatska želi potaknuti raspravu o jačanju razvojno-istraživačkog i inovacijskog potencijala i njegovu povezivanju s industrijom te razmjenu najboljih praksi. Radi jačanja konkurentnosti cjelokupne europske industrije u globalnom okružju poticati će se razvoj i komercijalizacija novih tehnoloških rješenja, zelenih tehnologija te promicati investicije s visokom dodanom vrijednosti.

[Osvrt HGK] Potrebno je osnažiti kontrolu uvoznih proizvoda radi nelojalne konkurencije i uvoza proizvoda iz tzv. trećih zemalja koji nisu usklađeni s EU zakonodavstvom što nije u interesu zaštite okoliša ni zaštite zdravlja. Takvi proizvodi (npr. boje) predstavljaju nelojalnu konkurenciju proizvodima proizvedenim u EU, što treba spriječiti. Kako bi se osigurala jednakost na tržištu, HGK se zalaže za punu primjenu propisa i sprečavanje sivog tržišta (npr. HFC-hydrofluorocarbons proizvodi). Na razini EU i na nacionalnoj razini potrebno je uspostaviti jedinstveni sustav notifikacije tzv. UFI broj (*Unique formula identifier*) u skladu s Uredbom CLP, kako pojedine zemlje članice (i Hrvatska) ne bi nacionalnim zakonodavstvom propisivale dodatne troškove industriji koja posluje u skladu sa zakonom. Kad je riječ o problematici titandioksida (TiO_2), upitna je legitimnost predložene klasifikacije titandioksida zbog učinka njegove prašine na zdravlje ljudi te je istu potrebno dodatno razmotriti. S obzirom na više od 512 milijuna svojih potrošača, jedinstveno je tržište i jedno je od najvećih na svijetu. Kad je riječ o jedinstvenosti tržišta, HGK smatra kako i dalje treba raditi na uklanjanju prepreka slobodnom kretanju proizvoda i usluga, uključujući podatke. Međutim, stav je HGK kako ne bi sve trebalo detaljno regulirati, nego, kada je to moguće, primijeniti načelo uzajamnog priznavanja. Ovo načelo osigurava slobodno kretanje roba i usluga, što usklađivanje nacionalnog zakonodavstva čini praktički nepotrebnim. Time se može izbjeći prekomjerna regulacija i uspostaviti pozitivno poslovno okruženje. Diversifikacija, obujmi, eksperimentiranje i inovacije koje jedinstveno tržište omogućuje, pokretači su produktivnosti i konkurentnosti te su stoga od ključne važnosti kako bi europska poduzeća ostala konkurentna u globaliziranom svijetu. Fokus treba biti na implementaciji inovacija i ekonomskom učinku. Isto tako, raspoloživi proračun za MSP i komercijalizaciju inovacija treba povećati te raditi na daljnjem razvoju potpornih struktura za inovacije u malim i srednjim poduzećima. Diversifikacija izvora financiranja za poduzeća, a posebice pristup rizičnom kapitalu za inovativna poduzeća moraju biti omogućeni. U sve rasprave obvezno treba uključiti i poslovnu zajednicu, a svaki propis treba obvezno proći SME test kako bi se vidio njegov utjecaj na mikro, malo i srednje poduzetništvo prije samog donošenja.

POLITIKA ZAŠTITE POTROŠAČA

Predsjedništvo će nastaviti rad na zakonodavstvu koje se odnosi na zaštitu kolektivnih interesa potrošača (udružne tužbe). Predsjedništvo će organizirati konferenciju radi poticanja suradnje tijela nadležnih za potrošačku politiku i za nadzor nad primjenom potrošačkog zakonodavstva te suradnje svih dionika na podizanju svijesti o potrošačkim pravima i načinima njihova ostvarenja.

[Osvrt HGK] Radi zaštite potrošača i podizanja financijske pismenosti građana, a posebice mladih, HGK će nastaviti provoditi edukacijske i druge aktivnosti u suradnji s članicama – financijskim institucijama i ostalim dionicima. HGK je jedan od dionika Nacionalnoga strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. godine, koji je Vlada RH donijela u siječnju 2015. godine.

Također, HGK će posvetiti pažnju daljnjem razvoju visoke razine zaštite potrošača kao ključnog dionika u području razmjene roba i usluga.

Izvor: Lučka uprava Zadar

Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku

Povezanost je jedna od najvažnijih pretpostavki za funkcionalnost jedinstvenog tržišta Europske unije i za postizanje socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije među državama članicama. Kako bi se ostvario puni potencijal tog tržišta i smanjivale razlike u kvaliteti i pokrivenosti infrastrukture, potrebno je daljnje unaprjeđivanje prometne, digitalne i energetske povezivosti, vodeći računa o potrebi smanjenja negativnih učinaka na okoliš. Hrvatsko predsjedništvo usmjerit će se na nastavak

razvoja jedinstvenoga europskog prometnog prostora, razvoj održivog pomorstva te digitalizaciju i inovacije u svim granama prometnog sektora. Među prioritetima Predsjedništva jesu i razvoj visokokvalitetne i sigurne podatkovne infrastrukture, stvaranje uvjeta za potpuno funkcioniranje i sigurnost 5G mreža te provedba energetske unije. Predsjedništvo će se posebno usredotočiti na potencijal i ulogu otoka kao nositelja tranzicije na čistu energiju.

PROMET

Glavni prioriteti na području prometa bit će unaprjeđenje i dovršetak transeuropske prometne mreže kao preduvjeta za funkcioniranje jedinstvenoga europskog tržišta i razvoj održivog pomorstva koje uključuje zaštitu morskog okoliša od onečišćenja s brodova i daljnju digitalizaciju sektora pomorstva. U svjetlu borbe protiv klimatskih promjena i predvodničke uloge EU u usvajanju međunarodnih standarda zaštite okoliša, hrvatsko predsjedništvo naglasit će važnost razvoja održivog sektora brodarstva. Predsjedništvo će započeti raspravu o novoj strategiji EU za konkurentno i održivo brodarstvo, koja treba odgovoriti na izazove sektora u okviru EU i globalno. Cilj rasprave jest usvajanje deklaracije na neformalnom sastanku ministara zaduženih za pomorstvo te predlaganje zaključaka Vijeća. Predsjedništvo će nastaviti rad s državama članicama u sklopu Međunarodne pomorske organizacije radi daljnje provedbe strategije IMO-a o smanjenju emisija stakleničkih plinova s brodova te usvajanju odgovarajućih mjera za smanjenje emisija za 50 posto do 2050. Za unaprjeđenje i dovršetak mreže TEN-T Predsjedništvo će nastaviti rad na dvama zakonodavnim prijedlozima: na prijedlogu o mjerama pojednostavljenja radi ubrzanja realizacije transeuropske prometne mreže te na prijedlogu Instrumenta za povezivanje Europe za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine. Predsjedništvo će u svojem radu poticati proširenje i dovršetak mreže TEN-T te se zalagati za bolju povezanost mreže. Na području kopnenog prometa prioritet će biti rad na prijedlogu koji se odnosi na prava putnika u željezničkom prometu. Predsjedništvo je spremno pokrenuti raspravu o aktualnim i novim prijedlozima i na području zračnog prometa. Radit će se i na usvajanju stajališta EU u odnosu na raspravu i odluke u djelokrugu odgovornosti Organizacije međunarodnoga civilnog zrakoplovstva te na sporazumima iz područja zračnog prometa s trećim državama. Prioriteti Predsjedništva bit će teme održivosti zračnog prometa te kapaciteta u zraku i na zemlji. S tom će se svrhom organizirati sastanak visoke razine u Dubrovniku.

[Osvrt HGK] Pomorski promet okosnica je međunarodne trgovine i njegova uloga će nastaviti rasti s očekivanim porastom međunarodne trgovine. Međunarodna trgovina i pomorski promet važan su temelj za održavanje gospodarskog rasta. Pomorski promet bit će nužan u održivosti globalnoga gospodarstva jer je to ekološki najprihvatljiviji oblik prometa, i glede energetske učinkovitosti i smanjenja onečišćenja okoliša, korištenjem alternativnih goriva (prirodni plin i vodik) i obnovljivih izvora energije. Ekološke dimenzije pomorskog prometa prepoznate su i ugrađene u politike Europske unije o održivome pomorskom prometu. Hrvatska gospodarska komora podržava aktivnosti i mjere za održivi pomorski promet i suradnju tijela Europske unije s Međunarodnom pomorskom organizacijom (IMO) na uspostavi zajedničkih međunarodnih pravila i standarda za održivi sustav pomorskog prometa.

Politika prometne infrastrukture EU podrazumijeva transformiranje sustava postojećih europskih cesta, željeznica, unutarnjih plovni putova, zračnih luka, morskih luka i luka na unutarnjim plovnim putovima te željezničkih i cestovnih terminala u integriranu mrežu koja obuhvaća sve države članice, a provodi se u sklopu politike jedinstvene Transeuropske prometne mreže (TEN-T). Nedostatno povezana prometna infrastruktura ozbiljna je prepreka za neometano funkcioniranje zajedničkog tržišta. Cilj stvaranja te mreže jest uklanjanje postojećih uskih grla, povezivanje nepovezanih dijelova, poboljšanje interoperabilnosti različitih vrsta prijevoza te regionalne i nacionalne prometne infrastrukture. Sve to uključuje i primjenu inovativnih informacijsko-komunikacijskih i tehnoloških rješenja u prometnim sustavima. Hrvatska gospodarska komora podržava aktivnosti i mjere za stvaranje što funkcionalnije prometne infrastrukture i modernoga integriranog prometnog sustava u korist gospodarstva i građana, doprinose učinkovitom sigurnom i održivom prijevozu i jačanju globalne konkurentnosti EU i njenih članica.

Jedinstveno europsko nebo (Single European Sky - SES) europska je inicijativa za poboljšanje načina upravljanja europskim zračnim prostorom. Njegova je svrha modernizirati europski model zračnog prostora i tehnologije upravljanja zračnim prometom kako bi se osiguralo učinkovito ispunjenje sve veće potražnje za zračnim prijevozom, uz istodobno smanjenje troškova i negativnog utjecaja na okoliš te vođenje računa o tome da europska zrakoplovna industrija ostane globalno konkurentna. Cilj je inicijative da se nakon dovršenja projekta za 10 do 15 godina utrostruči kapacitet zračnog prostora, prepolove troškovi upravljanja zračnim prometom, višestruko poveća sigurnost i za 10 posto smanji nepovoljan utjecaj zračnog prometa na okoliš.

Hrvatska gospodarska komora podržava aktivnosti u vezi s projektom Jedinstvenoga europskog neba kako bi se moglo odgovoriti na nove izazove zračnog prometa koji se odnose na kraće vrijeme prijevoza, smanjenje kašnjenja, smanjenje cijena usluga, povećanje sigurnosti te smanjenje negativnog utjecaja na okoliš.

TELEKOMUNIKACIJE

Predsjedništvo će raditi na svim mjerama za osiguranje brze implementacije 5G mreža, za podizanje svijesti o mogućnostima 5G te za postizanje njihove kibernetičke sigurnosti. S tim u vezi Predsjedništvo će poduprijeti mjere kojima se potpomaže razvoj digitalne komponente „pametnih gradova” (*smart cities*). Predsjedništvo će nastaviti rad na provedbi Direktive o mjerama za visoku zajedničku razinu mrežnih i informacijskih sustava Unije te Akta o kibernetičkoj sigurnosti. U skladu s dogovorom među državama članicama, nastavit će razgovore o Europskome industrijskom, tehnološkom i istraživačkom središtu i Mreži nacionalnih koordinacijskih središta koji će, uz poticanje Zajednice stručnjaka za kibernetičku sigurnost, provoditi projekte tehnološkog razvoja te olakšavati suradnju unutar i između istraživačke i industrijske zajednice na području kibernetičke sigurnosti. Predsjedništvo će nastaviti rad na dokumentima kojima se osigurava povezivost, uspostava funkcionalnoga jedinstvenog digitalnog tržišta te iskorak na novim područjima poput umjetne inteligencije, interneta stvari (IoT) te s njima povezanoga podatkovnoga gospodarstva. Pritom će važnu ulogu imati i rad na aktima koji se odnose na smanjenje digitalnog jaza, razvoj digitalnih vještina te što veće uključivanje žena u digitalni sektor.

Predsjedništvo će nastaviti razgovore o preprekama povezanim s prijedlogom uredbe o e-privatnosti te nastojati ponuditi odgovarajuća rješenja. Tehnologija lanca blokova (*blockchain*) može dovesti do znatnih poboljšanja za industriju, ali i javnu upravu, te će Predsjedništvo glede toga biti spremno prihvatiti sve inicijative i raditi na njihovu donošenju. U svim prijedlozima Predsjedništvo će voditi računa o potrebi prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo i izgradnji zelene Europe.

[Osvrt HGK] Rast digitalnoga gospodarstva u Europi u posljednjem desetljeću višestruko je brži od rasta ostalog europskoga gospodarstva. Za veliki dio tog rasta možemo zahvaliti širokopojasnom internetu. Razvoj mreža velikih brzina jedan je od imperativa u osiguranju daljnjeg razvoja digitalnoga gospodarstva i sveukupnoga digitalnog društva.

Bez brzog interneta neće se moći ostvariti inovativne usluge poput računalstva u oblaku (*cloud computing*), e-zdravstva, pametnih gradova (*smart cities*) - koncepta cjelovitog i održivoga grada u kojem će kvaliteta življenja i odnos prema okolišu biti znatno više razine, audiovizualnih usluga i pogodnosti koje te usluge donose. Postignut je znatan napredak od 2010. kada je donesena Digitalna agenda za Europu. Poboľšan je osnovni širokopojasni pristup posvuda u Europi te je unaprijeđena satelitska pokrivenost stanovništva koje nije pokriveno nepokretnim osnovnim širokopojasnim pristupom.

Bez obzira na postignuti napredak, nužno je poduzimati daljnje mjere kako bi se osigurala potrebna infrastruktura i pristup infrastrukturi interneta velikih brzina.

Strategija jedinstvenoga digitalnog tržišta počiva na tri stupa: pružanju boljeg pristupa digitalnim proizvodima i uslugama diljem Europe za potrošače i poduzeća; stvaranju boljih uvjeta u kojima digitalne mreže i usluge mogu brzo napredovati; maksimalnom iskorištavanju potencijala rasta digitalnoga gospodarstva.

–Cilj je pete generacije mobilnih telekomunikacijskih mreža – 5G povećanje brzina prijenosa podataka čime se otvaraju nove mogućnosti korištenja za gospodarske subjekte, javnu upravu i pojedince.

Hrvatska gospodarska komora podržava aktivnosti i mjere za provedbu koncepta pametnih gradova i uvođenja interneta velikih brzina koji bi bili usmjereni na dobrobit gospodarstva, građana i društva u cjelini.

ENERGETIKA

U kontekstu niskougljične tranzicije gospodarstva i napora za postizanje klimatske neutralnosti Europe, sektor energetike usmjeren je na smanjenje emisija. Predsjedništvo će nastaviti s aktivnostima koje se odnose na što kvalitetniju provedbu pet stupova energetske unije, kao okosnice zajedničke europske energetske politike. To podrazumijeva raspravu o konačnim nacionalnim energetske-klimatskim planovima na temelju zakonodavnog paketa „Čista energija za sve Europljane”. Posebnu pozornost Predsjedništvo će posvetiti energetske sigurnosti, s naglaskom na diversifikaciju i razvoj infrastrukture. U pogledu modernizacije tržišta plina Predsjedništvo je otvoreno prema inicijalnim raspravama o novome dekarbonizacijskom paketu. Kad je riječ o tranziciji na čistu energiju, bit će posebno važno voditi računa o pravednoj energetske tranziciji i regionalnom doprinosu niskougljičnom, odnosno klimatski neutralnom razvoju. Predsjedništvo će naglasiti ulogu specifičnih područja poput otoka. Poseban naglasak stavit će na energetske tranzicije otoka te će zagovarati donošenje dugoročnog okvira propisanog Deklaracijom o čistoj energiji za EU otoke iz 2017. („Deklaracija iz Vallette”). Deklaracijom je već prepoznat izniman potencijal doprinosa otoka u jačanju održivoga, niskougljičnog razvoja EU. Predložen nastavak rada odnosit će se na proširenje obuhvata početne inicijative te stvaranje poveznice s novim mehanizmima financiranja koji bi omogućili razvoj projekata u budućnosti. Posebnu pozornost Predsjedništvo će posvetiti regionalnoj suradnji radi poboljšanja sigurnosti opskrbe pojedinih dijelova EU. U sklopu Energetske zajednice i inicijative zemalja središnje i jugoistočne Europe za energetske povezivanje (CESEC) Predsjedništvo će nastojati definirati regionalne potrebe u tranziciji na čistu energiju te ponuditi specifična rješenja za različite sredine.

[Osvrt HGK] Proizvodnja i potrošnja energije odgovorna je za više od 75 posto emisija stakleničkih plinova u EU. Emisije od proizvodnje energije morat će se smanjiti za 50 posto do 2030. godine i u potpunosti ukloniti do 2050. Europski zeleni sporazum podrazumijeva prijelaz na čiste i obnovljive izvore energije, poticanje energetske učinkovitosti i ekološki dizajniranih proizvoda, sigurnu i pristupačnu opskrbu energijom u EU te stvaranje integriranoga, povezanog i digitaliziranoga energetskeg tržišta.

HGK će u svom radu pratiti daljnji razvoj dekarbonizacije energetike, reforme energetskeg tržišta i smanjivanje nacionalne energetske ovisnosti i potrošnje te integraciju resursa u energetske politiku EU. Dugoročno, to opskrbu energijom čini pouzdanijom, transparentnijom i pristupačnijom, čime se smanjuje trošak energije i energetske siromaštvo te izravno utječe na dostupnost energije za građane i gospodarstvo.

HGK se zauzima za provedbu mjera dekarbonizacije kao predujete za ostvarivanje niskougljičnog društva i dostizanja cilja klimatske neutralnosti, za jasno definiranje administrativnih i regulatornih mjera nužnih za prilagodbu energetskeg tržišta i potrošača energije, za uključivanje svih dionika u proces transformacije tržišta, za postizanje konsenzusa o mjerama kako bi se tranzicija na održivo niskougljično energetske tržište provela uz što je moguće manji utjecaj interventnih mjera (poticaja), koristeći razumna rješenja za sinergiju energenata što predstavlja izazov za inženjerstvo i primjenu novih tehnologija, za daljnju provedbu mjera energetske učinkovitosti kao jedne od ključnih mjera za smanjenje emisija iz energetskeg sektora i sektora zgradarstva te angažman dodatnih resursa i načina na koji se energija može učinkovitije koristiti, za snažnije korištenje tehnologija kojima se mogu promijeniti načini uobičajenoga korištenja energije, uključujući električnu energiju i vodik u prometu te centralizirano grijanje i hlađenje.

Potrebno je naglašavati važnost integriranog upravljanja energetskom i klimatskom politikom kako bi se osiguralo da se svim aktivnostima povezanim s energijom na razini Unije pridonosi ciljevima same energetske unije, važnost uspostave financijskih mehanizama i instrumenata koji će privući i privatna ulaganja nužna za tranziciju na čistu energiju, posebice u obnovljive izvore energije te zauzimati se za aktivno uključivanje energetskeg sektora u proces prilagodbe i dekarbonizacije uz korištenje Modernizacijskog i Inovacijskog fonda Fonda za pravednu tranziciju, za objektivno praćenje smjernica Europskoga zelenog sporazuma iza kojeg će uslijediti odgovarajući zakonski i provedbeni pravni okvir kao nužan predujvet za nova ulaganja, rast i razvoj, za aktivno uključivanje svih dionika u pripremu „Zelene agende za zapadni Balkan” radi tranzicije na čistu energiju i dekarbonizaciju država koje graniče s Europskom unijom. Niskougljično gospodarstvo i energetske sustavi koji počivaju na obnovljivim izvorima energije za otoke više nemaju alternativu. Zahvaljujući razvoju tehnologije, potencijal za smanjenje troškova energije na otocima i prelazak na energetske neovisnost nikada nije bio veći. Hrvatska, zemlja s 1000 otoka, ali i prirodnim potencijalom koji posjeduje, može biti lider energetske tranzicije u Europskoj uniji. Radi poticanja konkurentnosti i rasta poduzetništva na otocima putem mjere očuvanja radnih mjesta, za djelatnosti koje su važne za niskougljičnu tranziciju i održivi gospodarski razvoj otoka, HGK će se aktivno zalagati za donošenje dugoročnog okvira kojim bi se osigurala sredstva iz fondova EU za tranziciju otoka na čistu energiju. HGK se zauzima za snažnije planiranje i implementaciju zelenih energetskeg pilot- projekata na otocima te za jačanje prilika za suradnju lokalne zajednice i elektroprivrede putem inovativnih poslovnih modela. Komora također pozdravlja osnivanje „energetskeg

zadruga" na razini otočnih lokalnih zajednica kako bi se olakšala priprema i provedba projekata te razvoj društvenog poduzetništva u energetici, čime se utječe na ravnopravnost društva i očuvanje okoliša i snažnije zauzima za financiranje projekata energetske tranzicije i kružnoga gospodarstva poslovne zajednice, posebice u poslovnim objektima na otocima poput gospodarskih zona. HGK aktivno promovira potencijal energetske tranzicije otoka i njihovu suradnju u okviru Foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora, u skladu sa Strategijom EUSAIR. Preporuka je izbjegavati prekomjernu regulaciju u energetske sektoru i dvostrukost kriterija u EU; energetska politika mora biti usmjerena na konkurentnost i sprečavanje narušavanja tržišta.

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo

Za Europsku uniju, koja je prva poljoprivredna sila na svijetu, Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) jedna je od temeljnih politika. Ona je važna za ruralni razvoj, proizvodnju kvalitetne i sigurne hrane te zaštitu prirodnih resursa, čime izravno utječe na život svih građana Unije. Stoga je iznimno važno da se zadrži njena konkurentnost, održivost i odgovarajuća razina financiranja. Jedan od prioriteta hrvatskog predsjedništva bit će postizanje pravodobnog dogovora o novom ZPP-u, koji treba pozitivno utjecati na razvoj održive poljoprivrede i kvalitetu

života u ruralnim područjima. Poseban naglasak stavit će se na obiteljska poljoprivredna gospodarstva i mlade poljoprivrednike, održivo upravljanje okolišem te osnaživanje koncepta biogospodarstva i pametnih sela. Intenzivirat će se pregovori o europskome pomorskom i ribarskom fondu s naglaskom na održivost maloga priobalnog ribarstva. Naglasit će se i važnost šumarstva, posebice njegov pozitivan utjecaj na klimatske promjene.

POLJOPRIVREDA

Prioritet hrvatskog predsjedništva bit će nastavak rada i postizanje dogovora o zakonodavnim prijedlozima iz paketa uredbi za Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) nakon 2020. Cilj je pravodobno definiranje pravila novog ZPP-a, koji će biti u skladu s novim zajedničkim prioritetima Europske unije, uključujući okolišne i klimatske ciljeve Unije, jednostavniji u provedbi za korisnike, a ujedno prilagođen potrebama država članica. Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe poljoprivredne politike i olakšao prelazak na novo proračunsko razdoblje, Predsjedništvo će biti angažirano i na definiranju odgovarajućih rješenja putem prijelazne uredbe. U skladu s predloženom budućom strukturom ZPP-a, koja je stavila veći naglasak na mala poljoprivredna gospodarstva, Predsjedništvo će organizirati ministarsku konferenciju radi promicanja politika koje podržavaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Posebnu će pozornost posvetiti potrebama ranjivih, ruralnih zajednica i daljnjoj modernizaciji poljoprivrede i ruralnih područja, uključujući koncept tzv. pametnih sela, kako bi se povećala konkurentnost europskih farmi i ruralnih poduzeća, pozitivno utjecalo na kvalitetu života stanovnika te privuklo mlade poljoprivrednike. Kako bi se ubrzale planirane aktivnosti u državama članicama i na razini EU, Predsjedništvo će organiziranjem konferencije intenzivirati rasprave o promicanju biogospodarstva. Razmotrit će se mogućnosti za poljoprivredu koje proizlaze iz novoga programa Obzor Europa te drugih odgovarajućih programa i inicijativa. Predsjedništvo će nastaviti pratiti stanje na tržištu poljoprivrednih proizvoda, o čemu će se po potrebi organizirati razmjene mišljenja unutar Vijeća.

ŠUMARSTVO

Posljednjih godina sve su veći pritisci na šume u vidu prirodnih nepogoda, napada šumskih štetnika ili razornih šumskih požara. Šume imaju središnju ulogu u ublažavanju posljedica klimatskih promjena i prilagodbi na njih te presudnu važnost za očuvanje bioraznolikosti. Postojeća Strategija Europske unije za šume upozorila je na gospodarsku, socijalnu i ekološku važnost održivog upravljanja šumama. Kao odgovor na izazove s kojima se suočava šumarstvo Predsjedništvo će nastaviti raspravu o donošenju nove strategije Europske unije za šume za razdoblje nakon 2020. godine.

[Osvrt HGK] HGK se zalaže za očuvanje proračuna EU za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja. Držimo kako bi predloženo umanjeno proračuna (četiri posto smanjenje za izravna plaćanja i čak 15 posto smanjenje za mjere ruralnog razvoja) imalo izrazito negativne posljedice na dohodak poljoprivrednih proizvođača i obujam proizvodnje te na razinu konkurentnosti europske poljoprivrede u odnosu na svjetske velesile u poljoprivredi.

HGK se zalaže za dosadašnju stopu doprinosa iz Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD) za financiranje mjera ruralnog razvoja od 85 posto za slabo razvijena područja, umjesto predložene smanjene stope od 70 posto te za fleksibilniji model preraspodjele izravnih plaćanja na manja gospodarstva.

HGK ne podržava predloženi model umanjenja i ograničenja primitaka od izravnih plaćanja na 100.000 eura s obzirom na posebnost strukture poljoprivrednih gospodarstava u RH.

HGK se zalaže za racionalizaciju shema potpora za očuvanje okoliša i ublažavanje negativnih posljedica od klimatskih promjena, kako se mjere ne bi nepotrebno preklapale (nepotrebno opterećenje korisnika i administracije) i u izravnim plaćanjima i ruralnom razvoju. HGK podržava jasnije razgraničenje mjera potpore poljoprivredi i razvoju ruralnih područja putem Europskoga poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD) i Europskoga fonda za regionalni razvoj (ERDF).

[Osvrt HGK] Potrebno je nadići raspravu između očuvanja prirode i proizvodnje. Biološka raznolikost i bioekonomija zajedno pridonose održivom razvoju Europske unije. Održivo šumarstvo, prerada drva i proizvodnja namještaja od drva međuovisni su stadiji kružnoga gospodarenja drvom koji pridonose klimatskim ciljevima EU. Proizvodi od drva u odnosu na konkurentne proizvode tijekom cijelog procesa ostvaruju negativan otisak CO₂ te u tom smislu smatramo kako je potrebno razmotriti mjere dodatne potpore za proizvođače (npr. smanjena stopa PDV-a, uvođenje označavanja i sl.) Uzimajući u obzir da su upravo prerada drva i proizvodnja namještaja od drva sa svojim modelom kaskadne uporabe ogledni primjer kružnoga gospodarenja, smatramo kako je potrebno povećati financijska sredstva za Mjeru 8 (za koju je u Hrvatskoj iskazan veći interes od raspoloživih sredstava). Nedostatak ulaganja u suvremenu tehnologiju rezultira slabijim iskorištenjem sirovine što ujedno znači i manje gotovih proizvoda koji se plasiraju na tržište. Kako bi se povećala razina konkurentnosti na globalnom tržištu, nužna su značajna ulaganja u proizvodne kapacitete i digitalizaciju proizvodnje.

Potrebno je osigurati EU sredstva koja će omogućiti ulaganje u suvremenu tehnologiju i digitalizaciju proizvodnje u drvnoprerađivačkom sektoru i za male i srednje a i za velike prerađivače.

Modernizacija proizvodnih postrojenja, koja se većinom nalaze u ruralnim područjima, pridonijet će većoj kvaliteti tamošnjeg života. Potrebno je razmotriti poticanje ulaganja u proizvodnju energije iz drva (kogeneracije na biomasu) za drvnoprerađivački sektor s obzirom na to da proizvođači mogu koristiti dio otpada iz vlastite proizvodnje te proizvoditi električnu i toplinsku energiju.

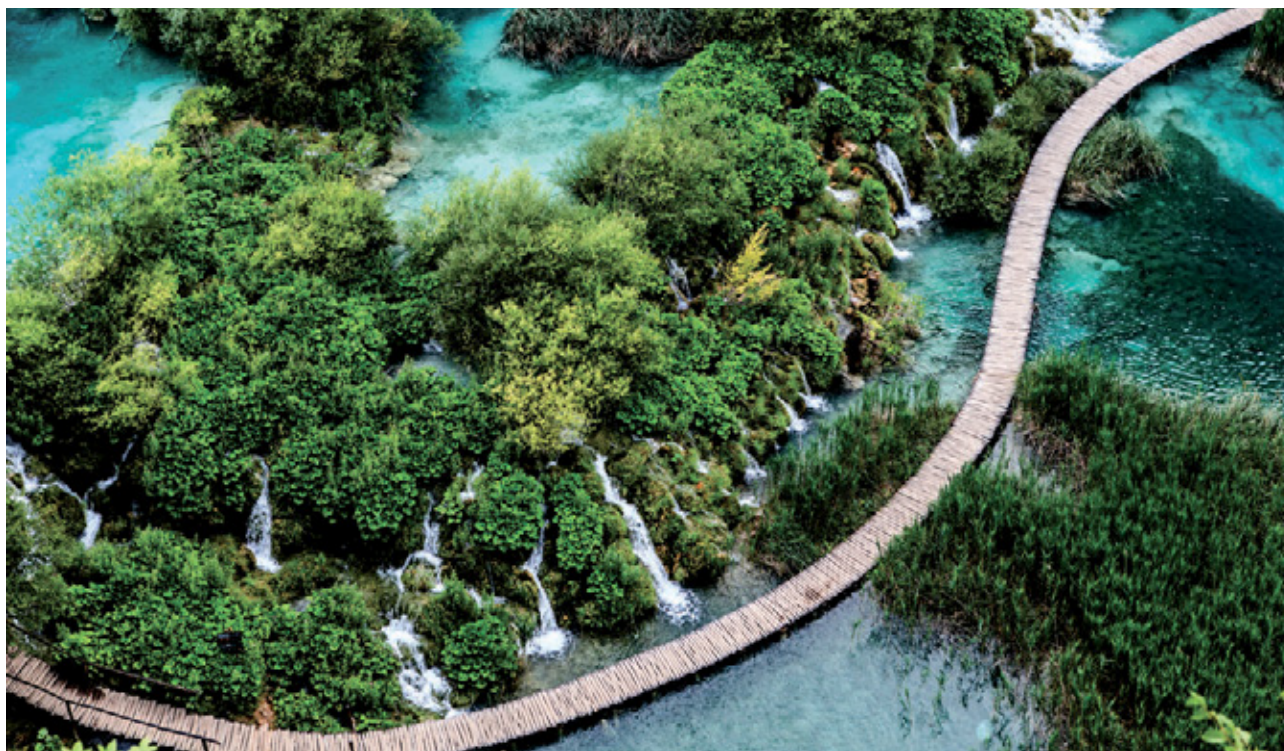
Europskoj uniji potreban je koherentan okvir politika povezanih sa šumama koji će omogućiti sinergiju s drugim sektorima koji utječu na upravljanje šumama. Samo šume kojima se održivo gospodari mogu biti zdrave i tako biti jedan od ključnih faktora u ostvarenju ciljeva Europskoga zelenog sporazuma. Stoga HGK predlaže osiguravanje značajnih sredstava za suzbijanje šumskih štetnika koji ozbiljno ugrožavaju zdravstveno stanje pojedinih vrsta (hrast, jasen, smreka, jela). Šume i šumska područja još su uvijek zagađene mi-nama (više od 30.000 hektara u Hrvatskoj), pa se tim potencijalom ne može gospodariti. Dugotrajnim negospodarenjem šume mogu prijeći u prezrele stadije te ne mogu ostvarivati puni ekološki i ekonomske učinak. HGK stoga predlaže da se osnuje poseban fond za financiranje razminiranja šuma i šumskih područja.

RIBARSTVO

Ribarstvo je jedna od ključnih gospodarskih aktivnosti u priobalnim zajednicama država članica Europske unije. Prioritet Predsjedništva bit će ostvariti znatan napredak u pregovorima o europskom pomorskom i ribarskom fondu za razdoblje 2021. – 2027. Posebnu važnost pritom imaju mjere koje mogu pridonijeti razvoju i ulaganju u održivo ribarstvo. Hrvatska će posebnu pozornost posvetiti društveno-gospodarskoj važnosti i održivosti maloga priobalnog ribarstva koje je temelj održivosti priobalnih i otočnih zajednica. Učinkovit nadzor i kontrola u ribarstvu osnovni su preduvjeti kako bi se u Europskoj uniji osiguralo održivo upravljanje ribarstvom, stoga će Predsjedništvo uložiti potrebne napore za postizanje napretka na prijedlogu uredbe o kontrolama u ribarstvu. Na području akvakulture prioritetna aktivnost bit će nastavak provedbe ciljeva utvrđenih smjernicama Europske komisije za razvoj akvakulture na području Unije te revizija i prilagodba smjernica za novo programsko razdoblje nakon 2020. Težište će biti na osiguranju odgovarajućeg prostora za daljnji razvoj akvakulture, uz istodobno očuvanje ekosustava, uzimanje u obzir klimatskih promjena i zadovoljavanje potreba tržišta. Hrvatsko predsjedništvo osigurati će koordinaciju i izradu stajališta Europske unije i država članica za sudjelovanje na sastancima međunarodnih tijela i međunarodnih sporazuma iz područja ribarstva.

[Osvrt HGK] Ključno stajalište članica Udruženja ribarstva HGK odnosi se na pregovore o europskome pomorskom i ribarskom fondu za razdoblje 2021. – 2027. Posebna važnost daje se pojedinim mjerama iz Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. HGK drži da je ključno da se pri donošenju navedenih mjera:

- zemljama članicama omogućiti slobodan izbor hoće li potpore koristiti u obliku nepovratnih potpora (grantova) i/ili financijskih instrumenata
- prerađivačima ribe i tvrtkama koje se bave akvakulturom omogućiti da koriste grantove (nepovratne potpore)
- u riboprerađivačkoj industriji omogućiti korištenje ovih potpora svim velikim tvrtkama, a posebice onima koje se bave akvakulturom za prerađivanje vlastite uzgojene ribe
- omogućiti potpora privremenom prestanku ribolovnih aktivnosti te produžiti trajanje te mjere na najmanje 12 mjeseci u razdoblju 2021. - 2027.

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

Vijeće za okoliš

Klimatske promjene, pritisci na okoliš i gubitak bioraznolikosti među najvećim su izazovima suvremenog svijeta. Kao globalni predvodnik u okolišnim i klimatskim politikama Europska unija ima posebnu odgovornost u aktivnom promicanju ostvarivanja okolišnih ciljeva održivog razvoja, o čemu ovisi naša budućnost. Unatoč postignutom napretku potrebno je poduzeti dodatne napore za postizanje održive i klimatski neutralne Europe, zaštitu ljudskog zdravlja i očuvanje prirodnog kapitala. Stoga će hrvatsko predsjedništvo započeti sveobuhvatnu raspravu o glavnim inicijativama Europskoga zelenog sporazuma. Nastavit će raspravu o tranziciji na resursno učinkovito, kružno i niskougljično gospodarstvo radi održive uporabe resursa i dostizanja klimatske neutralnosti do 2050. Predsjedništvo će se zalagati za jačanje otpornosti na klimatske promjene i očuvanje bioraznolikosti. Naglasak će se posebno staviti na kvalitetu zraka, održivo upravljanje vodama te zaštitu mora.

[Osvrt HGK] Gospodarstvo ima ključnu ulogu u provedbi Europskoga zelenog sporazuma. Gospodarstvu su potrebni dugoročni signali kako bi se financijski i kapitalni tokovi usmjerili na zelene investicije. Prioritet je transformacija hrvatskoga gospodarstva uz održivi gospodarski rast i razvoj, te će HGK aktivno raditi na edukaciji, promicanju i praćenju napretka poslovnog sektora u ostvarivanju održivosti. Poseban naglasak bit će na informiranju i aktivnom uključivanju gospodarstva u donošenje i provedbu ključnih politika, mjera i instrumenata potrebnih za ostvarenje ciljeva zacrtanih Europskim zelenim sporazumom.

Kod ciljeva u vezi s unaprjeđenjem učinkovitog iskorištavanja resursa prelaskom na kružno gospodarstvo, uz ublažavanje klimatskih promjena te obnovu biološke raznolikosti i smanjenje onečišćenja, potrebno je voditi računa o sljedećem:

- primjerenim rokovima i jasnim propisima za uvođenje novih standarda u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu, prehrambeno-prerađivačkoj i drvnoprerađivačkoj industriji
- primjerenom kompenzaciji proizvođačima za primjenu novih standarda u proizvodnji, i to bespovratnim sredstvima za ulaganja u dugotrajnu imovinu (za potrebe usklađivanja) s intenzitetom potpore od 100 posto te operativnom naknadom za eventualni gubitak prihoda zbog primjene novih standarda, što podrazumijeva povećanje EU proračuna, a ne smanjenje najavljeno za razdoblje 2021. - 2027.
- reviziji trgovinskih sporazuma EU s trećim zemljama kako bi se osiguralo da uvozni proizvodi udovoljavaju novim EU standardima, a radi zaštite EU proizvoda od jeftinog uvoza.

S obzirom na to da provedba Europskoga zelenog sporazuma treba biti usklađena s provedbom Zajedničke poljoprivredne politike EU i Zajedničke ribarstvene politike EU, upućujemo na žurnu potrebu izrade jasnog plana (rokovi i dinamika) za izmjenu svih EU propisa te procjene učinaka za gospodarske djelatnosti. HGK se zauzima za održivo korištenje vlastitih resursa te poticanje

sustavnog istraživanja, kartiranja i monitoringa kao preduvjeta za održivo gospodarenje vlastitim resursima, za promicanje snažnijeg korištenja sekundarnih sirovina i jasno informiranje o količini sekundarne sirovine ugrađene u konačni proizvod kad god je to moguće, za promicanje vrijednosti održivosti svih tvrtki u okolišno intenzivnim lancima vrijednosti i zauzimanje svih dionika za smanjenje vlastita okolišnog otiska.

HGK promiče održivo dizajniranje proizvoda usklađenog sa zajedničkom metodologijom te jasno označenog za krajnjeg potrošača (EU Ecolabel, HR Prijatelj okoliša i sl.), zalaže se za jasnije usklađivanje raznovrsnih politika, kao što su održivo gospodarstvo i bioekonomija kako bi se postiglo bolje razumijevanje predlaganih mjera i postizanje zacrtanih ciljeva, za korištenje ukupne analize životnog ciklusa za izračun okolišnog otiska za proizvode i usluge te korištenje jednakih kriterija u tržišnoj utakmici. Također, HGK promiče zeleni i održivi javnu nabavu kako bi se snažnije potaknulo korištenje održivih proizvoda i usluga.

Poticanje istraživanja i inovacija važno je za postizanje cilja Europskoga zelenog sporazuma. Zelene tehnologije i digitalizacija poslovanja ključne su u ostvarivanju održivosti poslovanja i postizanja dekarbonizacije. Ulaganje u dokazivanje učinkovitosti i promicanje dostupnih zelenih rješenja omogućit će daljnje osnaživanje gospodarstva Unije i njegovo pozicioniranje kao predvodnika u definiranju budućih globalnih razvojnih trendova.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Hrvatsko će predsjedništvo naglasak staviti na očuvanje bioraznolikosti na europskoj i globalnoj razini nakon 2020. Predsjedništvo će potaknuti raspravu o okviru za cjelovitu integraciju bioraznolikosti u sektorske politike, pri čemu je potrebno upozoriti na nužnost korjenitih promjena i postati primjer na globalnoj razini. Predsjedništvo će nastaviti s pripremama na razini Europske unije za pregovore o novome globalnom strateškom okviru za očuvanje bioraznolikosti nakon 2020., koji će se usvojiti na 15. Konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, u listopadu 2020. Naglasak tijekom ovog procesa, kojem će pridonijeti i sastanak na vrhu o bioraznolikosti u sklopu Ujedinjenih naroda, bit će na potrebi žurnog djelovanja na zaustavljanju gubitka bioraznolikosti i osiguranju visoke razine ambicioznosti nakon 2020. godine.

Predsjedništvo namjerava nastaviti raspravu o mjerama za ojačanu zaštitu morskog okoliša od onečišćenja, u skladu s 14. ciljem održivog razvoja – očuvanjem mora i oceana, uzimajući u obzir i prelazak na kružno gospodarstvo. To uključuje provedbu postojećega zakonodavnog okvira o morskom otpadu, dodatne načine sprječavanja njegova nastanka i provedbu Okvirne direktive o morskoj strategiji nakon 2020. Hrvatsko predsjedništvo započet će razmatranje akcijskog plana za kružno gospodarstvo kojim će se poticati održivija uporaba resursa smanjenjem uporabe materijala i sprječavanjem nastanka otpada te dubljom međusektorskom suradnjom. To treba pridonijeti ostvarivanju ciljeva Europskoga zelenog sporazuma. Tijekom predsjedanja vodit će se rasprave o evaluacijama europskog zakonodavstva na području kvalitete zraka i voda kao doprinos razmatranju međusektorskog pristupa za postizanje nulte stope onečišćenja radi poboljšanja zaštite zdravlja građana i očuvanja ekosustava. S istim ciljem Predsjedništvo namjerava pripremiti stajalište EU za nastavak uspostave strateškog okvira za upravljanje kemikalijama i otpadom na globalnoj razini nakon 2020. godine.

[Osvrt HGK] Očuvanje biološke raznolikosti te sprječavanje onečišćenja prirode i okoliša jedan je od najambicioznijih ciljeva Europskoga zelenog sporazuma. HGK će raditi na povezivanju svih mjera i aktivnosti čiji je učinak višesektorski i sveobuhvatan (očuvanje resursa, smanjenje onečišćenja, upravljanje vodama, energetska učinkovitost i održiva energija), kako bi se postigli željeni učinci očuvanja neobnovljivih bioloških i gospodarskih resursa.

HGK se zauzima za razvoj hrvatskog gospodarstva temeljenog na održivosti i usklađenosti s kriterijima Nature 2000, te za odgovorno poslovanje tvrtki na način da njihovo djelovanje i razvoj nema negativan utjecaj na stvaranje morskog otpada.

Količina otpadne plastike u oceanima i morima iz godine u godinu raste te ugrožava ekosustav i bioraznolikost, a potencijalno i zdravlje ljudi i životinja, što potiče zabrinutost. EK problem otpadne plastike pokušava riješiti zakonodavstvom, kojim potiče tranziciju industrije iz linearnog u kružno gospodarstvo te vraćanje vrijednih resursa natrag u proizvodnju i njihovu ugradnju u nove proizvode. Republika Hrvatska podržava nastojanja EK da europske industrije siromašne sirovinama potakne na iskorištavanje vrijedne sekundarne sirovine koja se u velikoj količini nalazi u otpadu i tako podigne njenu konkurentnost. HGK se zauzima za razvoj trgovanja sekundarnim sirovinama (uspostavljanje burze sekundarnih sirovina) i praćenja tijeka materijala u cilju aktivnog promicanja održivog gospodarenja resursima.

Inicijativa EK, DG Grow i osnivanje Circular Plastics Alliance dobar je način za rješavanje problema otpada od plastike jer se problem ne smije prebaciti samo na proizvođače koji ga sami ne mogu riješiti. Stoga je potrebno poticati suradnju u lancu vrijednosti i na nacionalnoj razini uz podršku nadležnih nacionalnih institucija, a u interesu zaštite okoliša i očuvanja radnih mjesta. Prijedlog EK za dodatno oporezivanje nerekicirane plastične ambalaže nije dobro rješenje. Naime, države članice imaju različit stupanj razvoja oporabe otpada tako da bi siromašnije članice morale platiti mnogo veći iznos od onih razvijenijih jer još nemaju dovoljno

razvijen sustav niti posjeduju potrebnu opremu za oporabu otpadne ambalaže od plastike. Uz to, postoji bojazan da će zbog predloženog poreza države članice imati smanjenu mogućnost ulaganja u infrastrukturu nužnu za rješavanje problema plastičnog otpada, prijelaza na kružno gospodarstvo.

Potrebno je ojačati kontrolu uvoznih proizvoda zbog nelojalne konkurencije i uvoza proizvoda iz tzv. trećih zemalja koje nisu usklađene s EU zakonodavstvom što nije u interesu zaštite okoliša i zaštite zdravlja. Takvi proizvodi (npr. boje, lakovi i žbuke) predstavljaju nelojalnu konkurenciju proizvodima proizvedenim u EU, što se treba spriječiti. Kako bi se osigurala jednakost na tržištu, HGK se zalaže za punu primjenu propisa i sprječavanja sivog tržišta HFC proizvoda.

TRANZICIJA NA KLIMATSKU NEUTRALNOST DO 2050. I PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA

Hrvatsko predsjedništvo vodit će računa o novome ambicioznom smjeru razvoja zelene i održive Europe. S tom će se svrhom promicati aktivnosti usmjerene na jačanje borbe protiv klimatskih promjena i globalne uloge EU kao predvodnika tranzicije na klimatsku neutralnost do 2050. Predsjedništvo će započeti sve radnje potrebne za definiranje prvoga europskog propisa o klimi u kontekstu Europskoga zelenog sporazuma. Cilj je postići klimatsku neutralnost do 2050. i uključiti je u europsko zakonodavstvo. Istodobno, Predsjedništvo će, u skladu s obvezama iz Pariškog sporazuma, raditi na pripremi i dostavi podnesaka Europske unije Tajništvu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) o dugoročnoj niskougljičnoj strategiji Unije i nacionalno određenom doprinosu EU. Na međunarodnoj razini nastaviti će se rad na provedbi Pariškog sporazuma te daljnja razrada pravila za njegovu primjenu i uspostavu novog cilja financiranja država u razvoju. Predsjedništvo će se založiti da se klimatsko financiranje na primjeren način uključi u novi višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. Cilj je da se niskougljična tranzicija provede na troškovno učinkovit i društveno pravedan način te da se osigura konkurentnost gospodarstva i europske industrije na globalnim tržištima. Predsjedništvo će nastojati potaknuti detaljnu raspravu unutar Europske unije o unaprjeđenju načina financiranja tranzicije na klimatsku neutralnost do 2050. Ujedno će se u raspravu uvrstiti i pitanje razvijanja inovativnih instrumenata za financiranje prilagodbe klimatskim promjenama.

[Osvrt HGK] Europska komisija očekuje potpunu transformaciju gospodarstva do 2050. radi postizanja kružnoga gospodarstva i klimatske neutralnosti. Aktivnosti će morati započeti odmah. Prijelaz na niskougljično i kružno gospodarstvo te transformacija poslovanja usklađena s principima održivosti za hrvatsko gospodarstvo predstavljaju izazovan i težak zadatak.

Samo uravnotežen i uključiv razvoj Unije uz uvažavanje posebnosti i potreba svih njenih članica pridonijet će borbi protiv klimatskih promjena, očuvanju okoliša i prostora koji baštinimo. Ciljevi svake države članice različiti su, ovisno o njihovoj razvijenosti, no sve moraju pokazati da sadašnju situaciju žele nadvladati jer ona nije održiva. HGK se zauzima za osiguravanje konkurentnosti gospodarstva EU na način da primjena sustava trgovanja emisijskim jedinicama bude usklađena s ekonomskim mogućnostima zemalja članica, za razvoj održivoga poslovnog modela provedbe Pariškog sporazuma kako bi se izbjeglo „izmještanje“ industrije (*carbon leakage*), za pripremu sveobuhvatne procjene rizika izloženosti gospodarstva utjecaju klimatskih promjena, za aktivno uključivanje gospodarstva u proces prilagodbe i dekarbonizacije uz korištenje Modernizacijskog i Inovacijskog fonda te Fonda za pravednu tranziciju

Gotovo četvrtina emisija stakleničkih plinova u Hrvatskoj nastaje u sektoru prometa, od čega više od 70% stvara cestovni promet. Emisije iz prometa u Hrvatskoj i dalje rastu što znači da moramo ubrzati i osnažiti proces tranzicije prema alternativnim gorivima – plinu i električnoj energiji. S obzirom na starost voznog parka u Hrvatskoj te na ekonomsku snagu hrvatskih poduzetnika i građana, ne možemo očekivati snažnu energetska tranziciju u sektoru prometa koja će se u razdoblju do 2030. temeljiti isključivo na elektromobilnosti. Stoga u ovom prvom razdoblju treba objektivno poticati i korištenje prirodnog plina pogotovo u cestovnom teretnom prometu i pomorskom prometu kako bi se postigli željeni učinci i ciljevi. U cestovnom prometu (osobna vozila i laka dostavna vozila), HGK se zalaže za energetska tranziciju u objektivnim vremenskim okvirima, uz snažne poticajne mjere. HGK je mišljenja da je građanima i poduzetnicima potrebno značajnije subvencionirati nabavu ekološki prihvatljivih vozila, prije svega električnih vozila, ali i vozila na pogon alternativnim gorivima.

HGK se stoga zalaže za postupno usklađivanje koje će omogućiti tvrtkama zadržavanje konkurentnosti tijekom procesa dekarbonizacije poslovanja.

